

Sammendrag af foredrag om Frans af Assisi – fredag d. 21. januar 2022 v/ Bodil Heiede

Grunden til at foredraget er aktuelt er, at vores nuværende pave valgte navnet Frans ved sin tiltræden. Heri ligger der et valg om fornyelse - et lidt modigt valg, da Frans af Assisi på mange måder var lige det modsatte af en pave. Han distancerede sig fra alt, hvad der hedder fine paver. Frans af Assisi var meget knyttet til naturen, hvad der falder i tråd med vor tids opmærksomhed på klimakrisen. I øvrigt er han en af de mest berømte skikkelser fra kirkehistorien.

Frans levede hele sit liv i Assisi og i området deromkring. Hans liv var præget af sygdom, og han blev kun 44 år. Han levede fra 1182 – 1226. Hans vækkelsesbevægelse bragte kristendommen langt omkring – og den blev anerkendt af paven som en ny orden af små brødre, ikke munke – for de gamle munke boede i klostre. Franciskanerne lovede lydighed, men var ikke stedbundne. Gråbrødre bliver de kaldt i Danmark. Frans var spirituel – fulgte bibelen og det åndelige, og fordi Jesus ikke havde et hjem, skulle Frans og hans følgesvende heller ikke have det. Frans boede rundt i grotterne og så naturen som en udendørs kirke, og det at gå rundt opfattede han som en form for bøn.

Frans voksede op i en rig familie – og levede et liv i sus og dus – der opstod imidlertid en krig mellem Assisi og byen Perugia, som han deltog i. Perugia vandt og Frans blev taget til fange i ca. et halvt år. Han kom hjem, og der udbrød igen krig, hvori faderen ønskede, at Frans skulle deltage, men allerede inden han nåede Syditalien fik han en vision, hvor Gud kaldte ham hjem til et helt andet liv. Frans kærede sig om de fattige, og en dag, hvor han ville hjælpe en fattig mand, solgte han nogle af faderens silkestoffer og gav pengene til den fattige. Derved kom der et brud med familien og i øvrigt med alting. Han hjalp spedalske, som var udstødte, og da han fandt ruiner af kapeller i området, genopbyggede han dem med sten.

Biskop Guido syntes at Frans skulle have pavens velsignelse, så han ikke kom i miskredit hos kirken pga. sin lidt radikale indstilling. Der var såkaldte 'kættere', der blev brændt på bålet. Og da Guido var i Rom på samme tidspunkt som Frans, sørgede han for, at de fik foretræde for paven. De kastede sig på knæ for ham og kaldte sig 'bodsmændene fra Assisi'. Paven var mistænksom og tænkte 'hvad skal vi med dem'? men Frans var en intens og lattermild lille mand, og det virkede på paven. De fik en mundtlig velsignelse, indgik nogle hellige løfter og så spadserede de hjem med ordre om at de nedskrev en regel, der kunne godkendes af de kirkelige myndigheder, 'for enten er I kættere eller også er I ikke'. Der var mange broderskaber i mange byer i nærheden af Frans og de kirkelige myndigheder sørgede for at der blev holdt møde for alle franciskanere, for man skulle have nedskrevet den regel. Frans selv ville hellere missionere i andre lande for at omvende ex. muslimer – Han drog ud til korstogene og stillede sig op mellem hærene, hvor han blev taget til fange af muslimerne og blev ført til sultanen, der blev så imponeret over Frans, at han lovede at omvende sig til kristendommen på sit dødsleje - (det er franciskanernes beskrivelse).

Frans deltog ikke i formuleringen af reglen for franciskanerne, - han ville hellere vandre rundt og bo i de nærliggende grotter. Det fortælles, at Frans, efter 40 dages faste på bjerget Laverna, fik sin stigmatisering (sårmerker på nøjagtig samme steder, hvor Jesus havde naglemærkerne på fødder og hænder, og lancesåret i siden.) Der er ingen historiske facts, der understøtter det, men Bodil er nået frem til, at det ud fra et kirkehistorisk ræsonnement kan være, at det er rigtigt, at han har fået de sårmerker eller haft nogle sår, der kunne forstås på den måde, og det drejer sig om noget, som ikke blot Frans interesserede sig for, men også andre tidligere munke og hellige personer også havde dyrket, at man under sit tøj kunne bære et eller andet groft og ubehageligt som en del af en bod. Det kan godt have været at Frans har tænkt sådan, og det var normalt noget man holdt privat, hvor meget man gik op i bod. Det kan være, at man har troet, at det var sådan, og det kan være, at Frans har forstået sin situation på den måde. Men så snart han var død, blev det en meget stor historie. Det fungerede også politisk på den måde, at de forskellige uenigheder om hvorvidt franciskanerne skulle kunne eje ting og modtage donationer, eller skulle vedblive at vandre rundt i deres ydmyge små dale, blev langt på hylden for en tid. Frans havde virkeliggjort kristendommens essens – ved Jesus' korsfæstelse og frelsen ved den.

Frans blev helgenkåret 2 år efter sin død – og hans jordiske rester bragt til den nyopførte Basilica de San Francesco i 1230.

Tak til Bodil for et flot foredrag.

/rm